

tom, je c. kr. Kmetijska družba nujno naprosila c. kr. poljedelsko ministrstvo, da v korist domače živinoreje ustavi klanje subvencijskih bikov. Poljedelsko ministrstvo je v naše veselje to prošnjo upoštevalo, in je potom c. kr. namestništva z odlokom z dne 18. oktobra 1917, št. 39.661, prepovedalo klanje s sledenim utemeljevanjem: Upoštevaajoč vedno težje postajajočo pripravo predpisane klavne goveje živine s strani c. kr. poljedelsko ministrstvo za svojo glavno nalogo, da vzdrži kakor je pač v sedanjih razmerah mogoče, obrat živinoreje, za kar je pa neobhodno potrebna plemenskih bikov. To uvažujoč, je poljedelsko ministrstvo že opetovano delovalo na to, da se plemenski biki kar se le da izrabijo za oplemenjenje in je v to svrhu delilo nagrade za daljšo rejo plemenskih bikov. C. kr. poljedelsko ministrstvo je torej z imenovanim odlokom odredilo, da se subvencijski biki za klanje sploh ne zahtevajo ali pa šele tedaj, če se je preje dobilo dovoljenje od c. kr. Kmetijske družbe in če je nedvomno dokazano, da so biki za oplemenjenje nesposobni. C. kr. namestništvo je, sklicujoč se na omenjeni odlok c. kr. poljedelskega ministrstva, političnim nižjim oblastvom naročilo, da se s spravo klavne živine zaposlene osebe primerno pouče in se poskrbi, da se ustreza ukazu c. kr. poljedelskega ministrstva.

Nadomestilo za rafija-ličje. Prihodnje leto rafija-ličja za trtno vez sploh ne bo več dobiti, ker je nam uvoz iz tujine popolnoma zaprt. Najboljše nadomestilo za rafijo, slamo in druga vezila je papirnati motvoz. Kdor si hoče naročiti večje množine papirnatega motvoza, naj se obrne na Zvezo gospodarskih zadrug za Štajersko v Gradcu. Najbolje je, če kmetijske podružnice ali občine skupno naročijo motvoz za svoje člane, oziroma občane.

Najvišje cene za jabolka. Izšla je nova ministrska naredba, ki določa sledeče najvišje cene za jabolka: Za jabolka pri prodaji na debelo za dobo do dne 31. januarja 1918 znašajo najvišje cene 98 K za 100 kg. Nadalje se določajo stroge kazni za slučajne prestopke zoper to naredbo.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 45—65 K, trdi 60—112 K, mehke deske 64—120 K, trde deske 120—240 K, oglati ali otesani mehki hlodi 90—125 K. Za ostale vrste lesa ni bilo nastavljenih nobenih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje pa zelo živahno.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo nobenega popraševanja po tujem hmelju ne letošnjega pridelka in tudi ne starih letnikov. Ker ni bilo nobene hmeljske kupčije za tuj hmelj, so ostale cene le samo na papirju in so se gibale med 130 in 160 K za 50 kg. Prekupci iz Nemčije so baje že pokupili vse zaloge tujega hmelja starih letnikov. Na Češkem nameravajo letos za eno tretjino znižati stanje hmeljskih nasadov; tudi na Moravskem in na Ogrskem bodo opustili več kakor polovico hmeljskih nasadov.

Razne novice.

Velika razstrelba v Halifaxu. V mestu Halifax v pokrajini Nova Šotlandija v Ameriki se je zgodila dne 7. t. m. velika nesreča. Trčila sta dva parnika, katerih eden — ameriški parnik naložen z municijo — je eksplodiral in s tem raztrosil požar v mesto Halifax. Z mestom so prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze. Ogenj se je razširil preko izkrcevališča in sosednjih poslopij. Polovico richmondškega okraja, kjer se je dogodila nesreča, je bilo uničenega. Požar se traja dalje. Ceste so polne trupel, bolnišnice polne ranjenih. Nobena hiša ni neopokvarjena. Stvarno škodo cenijo na več milijonov dolarjev. Najbrže bo še le čez par dni možna zopet brzojavna zveza. Posebni vlaki z bolniškimi osebami in obvezanci so na potu iz Novega Jorka, Bostona in Portlanda. Tretjina mesta Halifax je v razvalinah. List „Daily Mail“ poroča iz Novega Jorka, da so čutili učinke eksplozije daleč v okolici Halifaxa. V Dartmouthu in ob obali zaliva je napravljene veliko škode. Največ oseb je bilo ubitih v okraju Richmond, ki sestoji ponajveč iz majhnih lesenih hiš in ozkih ulic. Razvaline hiš so strle ljudi. V sled strahne vročine plinov, ki so nastali pri eksploziji, se je vnel les. Število mrtvih se je moglo le približno določiti, ker so od celih družin preostale le izogljenele kosti. Trpljenje vseh, ki so brez strehe, veča še ostri mraz. Kraj, kjer je divjal požar, je zdaj pokrit z ledom. Po nekem poročilu lista „Daily Mail“ cenijo višji policijski komisar v Halifaxu število mrtvih nad 2000. Ranjenec je nad 5000. In še vedno najdejo nova trupla. Mesto Halifax šteje 41.000 prebivalcev.

Največja ženska na svetu umrla. V Sterzingu na Tirolskem je umrla v starosti 38 let znana Marija Fassnauer, ki je bila največja ženska oseba na svetu, kajti njena visokost je znašala 2 metra in 10 centimetrov in je bila brezdvomno največji velikan med ženskim spolom.

Dopisi.

Maribor. Naproseni smo, da objavimo: Dne 23. decembra ob 4h popoldne se vrši v Gambri-novi dvorani z dovoljenjem štajerskega namestništva božično obdarovanje ubogih begunskih otrok.

Prosimo blaga srca milih darov za najrevnejše otroke, ki daleč od svojega doma, najbolj potrebujejo naše pomoči. Zarek veselja, človekoljubja naj presejane ob tej priliki srca tudi teh ubožcev. Kolikor mogoče naj bodo obdarovani z jedli, cevji, šolskimi reči itd. Slavnostni vspeled obsega med drugim izraz udanosti do presv. vladarja z deklamacijami, glasbenimi proizvajanjmi, živimi slikami in h koncu tombola za otroke. Slučajni čisti donesek se bo določil za otroško vojno kuhinjo. Darila, tudi najmanjša, sprejema nabiralnica v Freihaus ulici 2.

Maribor. V »Panorami International« na Grajskem trgu se vidijo podobe ameriškega vojaštva in mornarice, vojne ladje oklopnjače, torpedi i. t. d. Vstopnina nizka. Priporočamo, da si ogledate te zanimivosti.

Hoče. Mlekarna v Hočah prosi svoje člane, da prejkoprej, najpozneje pa do 1. februarja 1918 plačajo svoje deleže. Nacelstvo.

Fram. Prihodnjo nedeljo, dne 16. decembra, po večernicah, se vrši v Aninem dvoru poučen shod našega Izobraževalnega društva. Govornik pride iz Maribora. Framčani in sosedje, pridite!

Fala. Dne 5. decembra je umrla po dolgi mučni boleznici gospa Frančiška Reinisch, rojena Jug, o-skrbnica v falskem gradu. Služila je celih 26 let g. grofu Zabeo. Pokojna je bila pobožna blaga žena in dobra mati štirih sinov; mož in starejši sin sta na vojnem polju. V zdravju je dala vsem lep zglede zvestobe in marljivosti, v hudi boleznici pa zglede potrpežljivosti in udanosti v božjo voljo. Z njo izgubijo re-veži veliko dobrotnico, družina dobro in skrbno gos-podinjo, sosedji in znanci pa modro in značajno pri-jateljico. Blagi rajniki naj sveti večna luč, težko pri-zadetim žalujočim pa naše sožalje!

Jarenina. Z ozirom na listnico v predzadnji številki „Slov. Gospodarja“ nam pojašnjuje jarenin-sko šolsko vodstvo, da se ni treba obračati do ok-rajnega šolskega sveta, ker se je že samo obrnilo na okrajni šolski svet radi pomanjkanja kuriva. Gosp. šolski vodja je tudi sam stikal okoli Sv. Križa za drvami, a je še le sedaj dobil obljubljeni sežanj su-rovih drv. Opetovano je šolsko vodstvo zaprosilo od-pomoči (glede pomanjkanja kuriva) pri deželnem gos-podarskem uradu in posredovalo tudi pri maribors-kem okrajnem prehranjevalnem uradu, a zaman. V nezakurjenih šolskih prostorih pa se pouk ne more vršiti, ker se je bati za zdravje lahkoobolelih in si-abohranjenih šoloobiskujočih otrok.

Št. III v Slov. gor. Na Stefanovo priredi naše Bralno društvo veliko božičnico v dobrodelne name-ne. Predstava, petje, deklamacije in na koncu licit-acija božičnega drevesca. Vabimo domačine in so-seđe!

Središče. Zvezda mila je migljala in naš rod vodila je . . . S to pomenljivo pesmijo se je otvoril shod dne 9. t. m., ki je bil posvečen spominu naj-večjega Jugoslavana dr. Kreka. Da, on je bil naša zvezda, ki je vodil naš narod iz suženjstva ter mu kazal pot osvobodjenja. Slišali smo, kaj in kdo je bil dr. Krek, ne le kot navaden človek, ampak mož iz-rednih duševnih zmožnosti; slišali smo, kaj vse je storil za Jugoslavo, kako jih je zedinjal, bil je res pravi apostol našega naroda. Na sporedu je bila tu-di njegova pred 25 leti zložena proroška pesem „Po-dajmo roke si za spas domovini“ in več drugih točk. Nabrala se je precejšnja svota za njegov spomenik. Nanovo smo se navdušili za Tvoje velike ideje, z novimi močmi hočemo pomagati razširjanje teh idej, in glasno vnet pridružimo narodu Jugoslavije, ki kli-če srčno vnet: Slava, večna slava Tebi dr. Krek!

Rešnjik pri Zrečah. Vojak Martin Višnar je svojcem iz Rusije pisal dne 5. julija 1916. Mislili že smo, da ga ni več med živimi. Sedaj pa je prišlo dne 25. februarja letos pisano poročilo, s katerim poš-ilja pozdrave in pristavlja: Nahajam se v vojnem vjetništvu že 8 mesecev v guberniji Tobolsk, Sibiri-ja. Vjeli so me dne 28. junija 1916 v Galiciji, vas Zablato. Sem zdrav, hvala Bogu, in se mi ne godi preslabo. Samo Bog mi daj dočakat mir, da bi se ve-seli in zdravi videli v našem kraju. Rad bi veliko-kaj pisal, pa ne morem. Strašno žalujem za mojim krajem. Tukaj mi ni sila, delam pri kmetih, imam 5 goldinarjev na mesec pri dobri hrani. Kruha belega mi ne manjka. Svinjetina je po goldinarju kila, bela inoka 10 krajcarjev kila, sploh vse je vredno. Po-zdravlja domačine tudi moj tovariš Jožef Poh. do-ma iz Konjic.

Dolič. Dne 25. novembra t. l. se je preselila iz te solzne doline v boljše življenje zgleđna mladen-ka Ivana Grušovnik, p. d. Rebelnikova. Bila je še le 15 let stara, ko je vzela slovo od svojih dragih. Bila je tudi izvrstna cerkvena pevka-sopraništinja. Očeta je zgubila že kot nežen otrok. Za njo žaluje mati, šest sester in dva brata, ki se pa nahajata na italijanskem bojišču. Eden brat se pogreša že od začetka vojske. Kako je bila od vseh ljubljena, priča njen pogreb, ki se je vršil dne 27. novembra. Vsem njenim sorodnikom naše iskrene sožalje! Draga, od vseh spoštovana Ivanica, spavaj v miru! Na svide-nja nad zvezdami!

Globoko pri Brežicah. Tukaj je dne 24. nov. umrl občesploštvani občinski odbornik in član kraj-

nega šolskega sveta g. Janez Urek in je bil dne 26. nov. ob mnogobrojni udeležbi v Pišecah pokopan. N. v m. p.!

Najnovejša poročila.

Jeruzalem — padel.

Angleži zavzeli sveto mesto.

Turško uradno poročilo z dne 10. decembra se glasi:

»Pri ponovnih bojih zahodno od Jeruzalema se je posrečilo sovražniku, prodreti s svojim napa-dom v bližino mesta. Mi (Turki) smo nato svoje na zahodni in južni strani mesta ležeče čete umak-nili na zahodno stran mesta.

V angleški spodnji zbornici je naznanil Bonar Law dne 10. decembra, da je angleški general Allenby s svojimi četami napadel sovražnikove postojanke južno in zahodno od Jeruzalema. An-gleške čete so se pomaknile proti Betlehemu in so zavzele svoje postojanke med Jeruzalemom in Je-riho. Londonska infanterija je napadla sovražnikove postojanke na obeh straneh ceste, ki vodi v Jeru-zalem. Sveto mesto se je, ko je bilo popolnoma odrezano, vdalo Angleški uradniki bodo v zvezi z angleškimi, laškimi in francoskimi četami skrbeli za varstvo svetih krajev.

Angleži zasedli Hebron.

Ob enem z Jeruzalemom so čete angleškega generala Allenbyja zasedle tudi mesto Hebron, ki leži 30 km južno od Jeruzalema. Mesto šteje 20.000 prebivalcev. V Hebronu je nekaj časa kraljeval kralj David. Istotam se je dal njegov sin Absalon proglasiti za kralja proti svojemu očetu.

Smer mirovnega gibanja v Rusiji.

Boljševiška vlada je sklenila tudi z osrednji-mi državami desettedenski orožni mir ter je tudi pripravljena z Nemčijo skleniti posebni mir. Proti tej nakani pa so osrednji odbori skoraj vseh socia-lističnih strank in tudi izvršilni odbor kmetijskih za-stopnikov objavili oklic na vse ruske državljane, v katerem naglašajo nujno potrebo splošnega miru in ostro obsojajo boljševiška strmljenja za posebno premirje. Iz tega se vidi, da četverosporazum še ni izgubil upanja obdržati Rusijo v svoji oblasti, in sicer pod pretvezo, da on ne odklanja splošnega miru, za katerega pa še čas ni popolnoma ugoden. Kakor od socialistov in kmetijskih zastopnikov proti boljševiškemu strmljenju za posebno premirje ne-varnost od Kaledina in njemu vdanega vojaštva.

Novejše iz Rusije.

Četverosporazumovi poslaniki v Petrogradu so dobili od svojih vlad naročilo, naj ostanejo v Ru-siji in ohranijo zveze s »pravo Rusijo.« Njih na-loga naj bo, da osvobodijo Rusijo nemške nevar-nosti.

Kozaški general Kaledin organizira upor proti sedanji boljševiški vladi. V mestu Novo-Čerkask je dal Kaledin aretirati člane delavskega in vojaškega sveta. Vlada je sklenila, da pošlje čete proti Ka-ledinu.

Sedanja ruska vlada je izjavila, da se neha v Rusiji vsaka osebna last. Vsa posestva in vsa zem-lja je ruska narodna last.

Listnica iz Maribora.

Sv. Lovrene nad Mariborom: Tožljivo. Zberite raje vse pritožbe proti dotičnemu nakupovalcu, navedite dokaze, priče itd. in pošljite vse to poslanec dr. Verstov-šku. To vendar ne gre, da bi tujei kar tako po svoje po-stopali z našim ljudstvom. Pozdravljeni! — Kmet iz Sav. doline: Pritožba na okrajno glavarstvo. Seveda morate imeti t. j. dokaze. — Vojakom, ki nam pošiljajo po-zdrave, vračamo iste z željo, da se kmalu vidimo v domo-vini — Raznim dopisnikom: Več dopisov in dru-gega gradiva smo radi pomanjkanja prostora odložili.

Križev pot za vojni čas je ravnokar izšel v Tis-karni sv. Cirila v Mariboru. Vsebinska je mila, res v srce segajoča, nanašajoča se na razne razmere, ki so nastale vsled vojske ter silno tolažiljiva za tr-peče domače vojskujočih se vojakov. Pridejane so molitve za mir, kakor tudi prošnje za žive in pobožnost za duše rajnih naših vojakov. Knji-zica stane s poštnino vred 30 vinarjev in se na-roča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jo jako pri-poročamo!